

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 305

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Μάνο Κόνσολα

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 5937/13.4.2021 Ερώτηση με θέμα:
«Επιστροφή αρχαιολογικών ευρημάτων στο αρχαιολογικό μουσείο Καλύμνου»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 5937/13.4.2021 Ερώτησης του Βουλευτή, κ. Μάνου Κόνσολα και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το ζήτημα του χρόνου επιστροφής στο Αρχαιολογικό Μουσείο Καλύμνου των αναφερόμενων από τον κ. Βουλευτή γλυπτών ελληνιστικής περιόδου (κεφαλή ηγεμόνα με διάδημα και καυσία, δεξιά και αριστερή κνήμη έφιππου ανδριάντα) εξαρτάται πρωτίστως από τον χρόνο ολοκλήρωσης της ανάταξης ενός τέταρτου χαλκού ευρήματος, του επονομαζόμενου «Έφιππου Θωρακοφόρου», προς το οποίο τα τρία ευρήματα ενδεχομένως να συναρμόζουν. Το συγκεκριμένο γλυπτό, το οποίο αποτελεί άνω τμήμα χάλκινου κορμού θωρακοφόρου ανδρός, ανελκύστηκε, από επαγγελματίες ψαράδες και αλιεργάτες, στις 17 Μαρτίου 2009 από τη θαλάσσια περιοχή της Καλύμνου και παραδόθηκε άμεσα στην Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων (20 Μαρτίου 2009), όπου έλαβε τον αριθμό καταγραφής ΒΕ 2009/28. Κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, συσχετίστηκε με την καυσιοφόρο κεφαλή και τις δύο κνήμες, που ανασύρθηκαν από τη θαλάσσια περιοχή του ίδιου νησιού την περίοδο 1997-1999 και παρουσιάζονταν στην μόνιμη έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Καλύμνου από το 2009 έως το 2015.

Στις 11.4.2016 τα δύο χάλκινα πόδια του Μουσείου Καλύμνου και ο κορμός του έφιππου θωρακοφόρου της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων μεταφέρθηκαν στα Εργαστήρια Συντήρησης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και στις 29.9.2016 συγκροτήθηκε τετραμελής εκτιμητική Επιτροπή, με έργο την εκπόνηση μελέτης σχετικά με την ανάταξη του κορμού χάλκινου ανδριάντα «Έφιππου Θωρακοφόρου». Επιπλέον, στις 5.5.2017 ακυρώθηκε η προγραμματιζόμενη για τις 6.5.2017 επιστροφή της κεφαλής του ηγεμόνα στο Μουσείο Καλύμνου και παρατάθηκε η παραμονή της στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, κατόπιν αιτήματος της παραπάνω επιτροπής, δεδομένου ότι υπήρχαν σοβαρές ενδείξεις ότι αποτελεί και αυτή μέρος του ίδιου αγάλματος.

Από τα μέλη της Επιτροπής κρίθηκε αναγκαίο να πραγματοποιηθεί, στο πλαίσιο προσπάθειας ανάταξης του χάλκινου θωρακοφόρου, δειγματοληψία για αναλύσεις των κραμάτων σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Έρευνας Φυσικών Επιστημών «Δημόκριτος», η οποία εγκρίθηκε στις 24-07-2017. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Τμήματος Συντήρησης, Χημικών και Φυσικών Ερευνών και Αρχαιομετρίας του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, για να ολοκληρωθεί το έργο της Επιστημονικής Επιτροπής εκκρεμούν τα εξής:

- Εμπειριστατωμένη τεχνολογική μελέτη σε σύγκριση με βιβλιογραφικά δεδομένα από άλλα σύγχρονα αγάλματα.
- Ακτινογράφιση της κεφαλής, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο ΕΑΜ.
- Συμπληρωματική δειγματοληψία από την κεφαλή και ανάλυση με τις ίδιες τεχνικές στο ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».
- Μελέτη περί των αναλογιών του αγάλματος.

Κατόπιν οδηγίας μου, οι συναρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ μεριμνούν προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες για την προσπάθεια ανάταξης του χάλκινου θωρακοφόρου, οι οποίες εκκρεμούν από το 2015. Κατόπιν ολοκλήρωσης του ανωτέρω έργου, στην τελική απόφαση που θα ληφθεί από το ΥΠΠΟΑ θα συνυπολογισθούν η διασφάλιση της φυσικής ακεραιότητας του ανατεταγμένου γλυπτού και η με απόλυτη ασφάλεια έκθεσή του, δεδομένου ότι θα αποτελεί εφεξής σημείο αναφοράς για τους μελετητές της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων
5. ΕΦΑ Δωδεκανήσου
6. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
7. ΕΑΜ